

פניני הפרשה

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא, א)

במילים אלה פירש ברמז רבנו בעל הטורים כיצד ואיך על הדיין להתנהג בשעת הדיון:

ואלה המשפטים	וחייב אדם לחקור הדין.
אשר תשים לפניהם	הדיין מצווה שיעשה פשרה טרם יעשה משפט.
	אם שניהם רוצים.
	תשמע שניהם יחד מדברים.
	לא פני נדיב יהדר, התנכר מהם.

יהודי שומר שבת

כי תקנה עבד עברי שש (כא, ב)

תורתנו הקדושה רומזת לנו כשמגיעים השבתות והמועדים וראשי חודשים על האדם לקנות בהם דברים מיוחדים וטובים לכבודם. ובפסוק אפשר לרמוז: במילה עבד יוצא בראשי תיבות עופות, בשר, דגים, וממי תקנה? מאדם עברי שהוא יהודי, וממשיך הפסוק שש, ללמד אותנו מאיזה אדם עברי תקנה בראשי התיבות של המילה שש יוצא, שומר שבת, אם כן, יוצא הפסוק כי תקנה עופות, בשר, דגים מאדם עברי (יהודי) אשר הוא שומר שבת. (לקוטי יהודה)

בעל הנס • ה' יתברך

רק שבתו יתן ורפא ירפא (כא, ט)

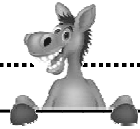
פעם אחת הסבה חבורת חסידים בשמחה של מצווה בשבת פרשת משפטים, אמר אחד מן החבורה, נדרש בגמרא ברכות (ט) על הפסוק: רק שבתו יתן ורפא ירפא - מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות. התערב בשיחה חסיד אורח, ואמר בענין זה שמעתי מרבותי מדרש נאה שראוי להשמיעו כאן: בברכת "יוצר המאורות" שאנו אומרים בכל בוקר בתפילת שחרית, כתוב "בורא רפואות, נורא תהלות, אדון הנפלאות", - הרי לכם דברים ברורים ומפורשים, כיצד צריך יהודי לנהוג, כשפוקדת אותו, חלילה, מחלה מעיקה, בתחילה בורא רפואות - עליו לפנות תחילה לרופא מומחה, ולטויל תרופות על פי עצתו והבנתו, אם הוא לא נרפא נורא תהלות, יאמר פרקי תהלים בכוונה רבה לאל נורא עלילות. ואם הדבר לא הועיל, והמצב הולך מדחי אל דחי ונעשה יותר רע, אדון הנפלאות, אסור לו לחולה להתייאש, אלא יצפה לנס מבעל הנסים והנפלאות. (בני ציון)

ראת שמים עד לכסף

אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא (כא, כא)

יש שבראש השנה ויוה"כ באים לבית הכנסת רק משום שחוששים על ממונם ומבקשים להיכתב בספר פרנסה טובה, והיינו: אך מיעוט ללמדך שרק יום הכיפורים או יומים של ראש השנה יעמוד אותו אדם ביראתו, לא יקם להיות ירא ביתר ימות השנה, למה? כי כספו הוא חושש באותם ימים על כספו. (מרכבות ארגמן).

האח של הקורבן

תאונת דרכים התרחשה באמצע הכביש המוביל לשכונה. הרבה מכוניות שעברו במקום עצרו והאנשים שהיו בתוכם יצאו מהרכבים והקיפו את זירת האירוע. רוברט שהגיע אף הוא למקום היה סקרן מאד ולא הצליח להתקרב למכונית הפגועה בגלל הצפיפות. לבסוף הוא חשב על רעיון מקורי. הוא התחיל לדחוף את האנשים, צועק: "תנו לי לעבור! תנו לי לעבור! אני האח של הקורבן! אני האח של הקורבן!". מיד הקהל פינה לו את הדרך ורוברט הגיע אל מרכז האירוע, כדי לגלות גויה של חמור מוטלת לאורכו של הכביש.

ממון מציל הכל

עין תחת עין (כא, כד)

חז"ל בגמרא בבא קמא (פד) ביארו שאין הכוונה כאן כפשוטו של מקרא: שאם חלילה אדם הוציא את עין חברו אזי יוציאו את עינו כעונש. אלא הכוונה לממון, שיתן המכה לחברו את דמי עינו שסימא. על דברי חז"ל ביאר הגאון רבי אליהו מוויילנא זי"ע בדרך רמז. מדוע כתוב עין תחת עין ולא כתוב עין בעד עין? אלא השיב הגאון הכוונה היא לראות מה נמצא מעל הי"עין, אילו אותיות באות בסדר האל"ף ביי"ת מעל העי"ן. מעל האות ע' באה האות פ', מעל האות י' באה האות כ', מעל האות נ' באה האות ס', אותיות אלו מרכיבות את המילה כסף.

כפרת הכסף

אם כסף תלוה את עמי (כב, כד)

המילה כסף עולה בגימטריא 160, והמילוי של כסף (כף סמך פה) עולה בגימטריא 145, כסף עם המילוי עולה ל-305. וגם המילה כפרה עולה למנון 305. בדבר זה בא לרמוז שבכסף עושים צדקה לעני כי האותיות שלפני המילה כסף יוצא עני (י-כ/נ-ס/ע-פ). וצדקה זו מכפרת, וזה נחשב כקרבן שָה, כי המילה שָה עולה בגימטריא גם 305. (מפי השמועה).

עוד פירש הגאון רבי יונתן אייבשיץ זי"ע אם כסף תלוה? האם ללווה הכסף בשעה שאתה יוצא מן העולם הזה? את הקְעִי עַמְדָּה - רק את המעשים הטובים תהיה נוטל עמך, את הצדקה שנתת בחיך לעני.

חותמו של השם אמת

אמת בגימטריא 441 ובגימטריא קטנה 9 (א=1, מ=40 בגימטריא קטנה 4, ת=400 בגימטריא קטנה 4) מספר שלעולם אינו משתנה: שתי פעמים 9 הן 18, שוב 9 (8+1), 27=3x9, שוב 9 (7+2) וכן עד הסוף. רבי מנחם מנדל מקוצק זי"ע היה דורש הפסוק: אַמֶּת מֵאֲרָץ תִּצְמַח (פה, יב), כידוע, שום דבר אינו צומח, אם אין כן זורעים אותו תחילה באדמה, וְזָרַע האמת הוא השקר; משקוברים את השקר באדמה - צומחת ועולה האמת.

מחלה תורשתית

רופא מתקשר לביתו של קמץ גוי. ענה הקמץ ושאל במה מדובר. אומר לו הרופא שבבדיקות שעשו לאשתו, התגלה שיש לה מחלה תורשתית מההורים שלה, ויש לעשות לה ניתוח יקר מאד. הקמץ חשב, התעצבן ואמר:
אם זה תורשתי אז תשלח את החשבון להורים שלה, מה אתה רוצה ממני? ...?

הכנר העיוור סיפור לילדים

תושבי העיר קוריץ הכירוהו היטב 'הכנר העיוור' - זה היה כינויו בפי כל. בכל חתונה, הכנסת ספר-תורה או אירוע גדול אחר, היה שמור לו מקום מכובד. על-אף גילו המתקדם עדיין היטיבו אצבעותיו העדינות לאחוז בקשת ולפרוט במהירות ובקלילות על המיתרים, יראתו של 'הכנר העיוור' קדמה לחכמתו. מעולם לא נתפס מדבר רכילות, לשון הרע או אפילו סתם דברים בטלים. כשלא ניגן היה מתפלל, מקשיב לשיעור תורה או עוסק בדבר מצווה. מרבית תושבי קוריץ סברו כי הוא עיוור מלידה. רק הזקנים שבחבורה זכרו במעומעם את דבר האסון שפקדו לפני שנים רבות. יום אחד, כך סיפרו, לקה בשתי עיניו ואיבד את מאורן. חלפו השנים. יום אחד חלה 'הכנר העיוור' ונפל למשכב. בערב נפוצה בעיר השמועה כי הצדיק הנודע רבי פינחס (מקוריץ) הלך לבקר את הכנר בביתו. הדבר היה לפלא גדול אצל הכל כי ללכת בפועל לבקר את החולים - לא נהג. היו שטענו כי הצדיק מקוריץ, שנודע באהבתו הגדולה לאמת ובסלידתו העמוקה מן השקר, חדל לבקר חולים בבתיהם, משום שהתקשה לשאת את העמדת הפנים של החולים בבואו לבקדם. הללו היו מגבירים את אנוחיהם ומעוותים את פניהם, יותר מכפי שסבלו באמת. הם עשו זאת כדי לעורר את רחמיו, כדי שיעתיר עליהם בתפילה, והוא התקשה לשאת זאת. תלמידיו של הצדיק היו אפוא סקרנים מאוד לדעת מדוע הפעם שינה מהרגלו. הם ציפו לשעת כושר והעלו לפניו את תהייתם. שביב של חיוך עלה על שפתיו של הצדיק. "יודעים אתם, בוודאי, כי שונא אני את השקר שנאה מרה", אמר להם, והתלמידים הנהנו בראשם. "ובכן, יש שקר ויש שקר". סתם ולא פירש. חלפו חודשים. בריאותו של 'הכנר העיוור' הידרדרה. יום אחד הוזעקו אנשי החברה-קדישא למיטתו. כעבור שעה קלה פשטה הידיעה המעציבה על מות הכנר. ואולם ידיעה זו נקשרה בשמועה נוספת, שעד מהרה הייתה לשיחת הכל. השמועה התבססה על עדותם של אנשי החברה-קדישא, כולם אנשי-מעלה נאמנים ומקובלים, שתיארו את רגעיו האחרונים של הכנר בעולם הזה. וכך סיפרו אנשי החברה-קדישא: עם כניסתם לחדר החולה השתרר במקום שקט, שהופר בקולות נשימתו הכבדה של הכנר. "כולם כאן!",

שאל הכנר בקול חלש, ונענה בחיוב. פתאום אירע הדבר. 'הכנר העיוור' פקה את שתי עיניו. האור בחדר סנוור את עיניו והוא שב ועצם אותן. הוא חזר על ניסיונו שוב ושוב עד אשר הצליח להחזיק את העיניים פקוחות. הוא הצל עליהן בכפות ידיו והחל מביט בסובבים אותו. מהאופן שבו הביט בהם, ברור היה כי הוא מזהה כל אחד ואחד מהם. לאחר מכן סקר את החדר כולו ואף ניסה להביט אל המראות הנשקפים מבעד לחלון. חיוך דק התפשט לפתע על פניו. "מבט אחרון בעולמו של הקב"ה", אמר בשפה רפה. לאחר מכן הניח יד ימין על עיניו וקרא עם אנשי החברה-קדישא ההמומים "שמע ישראל". אחר כך אמר את כל נוסח הוידוי מראשיתו ועד סופו. כעין חריקה בקעה מגרונו והוא השיב את נשמתו ליוצרה. תושבי קוריץ לא ידעו כיצד לעכל את הסיפור המדהים. מי שפטר את החידה היה הצדיק רבי פינחס: "הכנר העיוור, הכנר העיוור...", מלמל בחיוך. בריא ושלם היה האיש בשתי עיניו. הנוכחים בחדר הגיבו בתדהמה לנוכח דברי הצדיק, שהסביר: "בצעירותו התגלה כבעל כשרון מוזיקלי יוצא דופן, ורבים ניבאו לו גדולות. הוא הוזמן לנגן על במות חשובות, ובכל מקום קצר תשואות. במרוצת הזמן חש הכנר כי אין הוא ממלא כראוי את ציווי התורה 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם' זמן רב התחבט בינו לבין עצמו, וכבר היה קרוב להחלטה לנטוש כליל את הכינור ואת הנגינה. "לבסוף חזר בו, באומר, כי אין זה נכון לזנוח כשרון שהעניק לו הקב"ה ולחדול לשמח את הבריות רק מפני שהדבר כרוך בניסיון פרטי. ואז הוא קיבל החלטה אחרת, קשה ואמיצה מזו שביקש לקבל בתחילה: הוא עצם את עיניו ומאז לא פתחן עוד". הצדיק סיים את דבריו: "מבינים אתם כעת מה הריץ אותי לבקר חולה מיוחד זה, שבמשך קרוב ליוכל שנים רימה את העולם כולו? הוא אשר אמרתי - יש שקר ויש שקר...".

פתגם השבוע:
אין ילד רע!
יש ילד שרע לו ...

ברכה לסיום:
 רציתי לברך אתכם ביום שמח, שפרנסתכם תצמח כעציץ פורח. בריאותינו תתמיד ולא כאורח. חיוך על שפתינו ☺ כאור זורח, וכספנו ✨ לא יתאדה כריח ונזכה לראות בביאת משיח. **אמן ושבת שלום,**
אוהבכם, דוד יעקב

ד"ת לעילוי נשמת המנורה הטהורה, מו"ר הגאון רבי **שמעון גבאי** בן רחל זצ"ל